ЕЛИН ПЕЛИН
АНЕМИЧНАТА КНИГА

chitanka.info

Когато и да мина покрай книжарницата, не мога да не забележа как тъжно ме гледа от прозорците една книжка с тънки жълти корици, които от ден на ден все повече и повече побледняват, сякаш някой червей гризе сърцето и.

Спирам се понякога и дълго гледам нейното анемично лице, по което не личат вече ни букви, ни име, и скръб пълни душата ми.

Бедната книжка!

Често се питам, умряла ли е, или умира. Какво се крие под тия бледи, безжизнени, безименни корици? Дали тъгата и радостта на млад незнаен поет? Дали печалната история на някой отдавна преживян живот? Дали тънка философска усмивка лукаво и примамливо се е скрила между тия увехнали страници, или някоя велика идея скромничи там?

Около тая печална книжка надменно лежат дебели томове, спокойни и бездушни като някакви дебели жени. Чета: „Буквата Ъ като най-силен аргумент на нашите патриотически искания“ от професор еди-кой си. Спокоен дебел том. А пък този „Ъ“ в заглавието тъй надменно, гордо и наежено гледа, сякаш иска да се търколи въз тебе и да рече „бау“ — да те подплаши.

По-нататък тежко лежи друг по-дебел том с научното заглавие: „Как да правим петмез от тикви“ — реферат, четен два пъти в икономическото и в природоизпитателното дружество, от някакъв си доктор по медицината. Книга солидна, здрава и с благороден характер.

До нея спокойно и непробудно спят изданията на Книжовното дружество и сънуват нови хонорари. Отстрани висят като откъснати уши юбилейните сборници, издадени в чест на толкова заслужили хора, и си пъчат гърдите за ордени.

Гледам всички тия самосъзнателни книги и книжлета и сърцето ми се свива от жал за тая бедна анемична книга, останала почти без име, забравена и отритната.

— Защо си толкоз тъжна и толкоз бледна, малка книжке? — запитах я веднаж с участие.

Тя заклати печално безкръвните си листа и сякаш заплака. После горестно ми заразправя своите болки.

— Ах, господине, добри, съчувствени господине! Как мъчително се мре и как тежко се живее, когато в жилите не тече топла и възродителна кръв! Нека не ти е обидно, ако си писател, но тия хора,

вярвайте бога, са безпощадни убийци. Те с най-голямо страдание влагат на нашите страници ония ужасни микроби от насилени идеи, от глупости, от хвърчащи и неразбираеми мисли, които убиват нас и приспиват всякой, който се наеме да ни чете.

Разтвори ме, та виж какви ужаси лежат в моята душа. Един поет, за да ме опетни, не е спал цели нощи.

Когато стъпих в печатницата, аз бях чиста бяла хартия, невинна и мечтателна. То беше радост неизказана, защото идех с надежда да поема в себе си живот от една трептяща душа, осветена от слънцето на ума, стоплена от огъня на чувствата, дъхаща сила и живот, да заговоря с очарователни думи на света за тая сила и тоя живот. Ах, мечтаех аз по тоя начин да повикам на живот поне за минутка отрудените хорски души, за минутка поне да ги стопля и ободря! О, да знаеш как треперех от желание да бъда хубава и любима, та хорските сърца да ме държат до себе си… Защото, видиш ли тия томове и брошурки около мен, те са страшно студени и страшно коравосърдечни.

Когато ме натиснаха на пресата, за да попия това, което е в мене, аз паднах в несвяст и когато излязох, бях вече отчаяна, останах без сила и се поболях. Ето виж, цяла книга съм, но хората не ме обичат, не се възхищават от мене, не плачат и не се смеят над моите страници.

Тия чудовищни книги, които са натрупани около мене, изглежда да са по-доволни и по-честити. И как надменно се държат.

Понякога, когато ги хване безсъница, те се обръщат към мене и ме дразнят ужасно. Всичките, даже и най-глупавите от тях, знаят да критикуват и да видиш как нахално се държат!

Тяхната постъпка още повече трови моя живот. Аз не мога да се боря с тях, защото съм слаба. Само мълча, въздишам и бера душа. Как? Нима мога да се хваля и гордея със стиховете, които лежат в мене? Те са толкова надути, толкова измислени и безчувствени! Всеки от тях се мъчи да каже колкото може по-голяма и по-странна мисъл, пък то такава сухост и еднообразие излиза, че аз умирам от срам!

Ето сега, когато ви се оплаквам, дебелите глупави томове наоколо ме подиграват и си шепнат като всякога:

— Вижте, вижте нашата поезия, пак иска да се похвали.

Нашата поезия?

Драги господине, познавате ли ме? Наистина ли аз съм това?

И тая анемична, жалка и бедна книжка затрепера нервно със своите бледни листа и заплака.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.